

George Orwell, retorn a Catalunya

«El que ens hauria de fer pensar més és que un britànic ens hagi d'explicar per què ens jutgen, substitueixen i ens volen eliminar. I nosaltres, anar fent»

Torna a passar allò de l'anècdota. És dels dies de Nadal de 1936. A la Rambla de Barcelona. El filòsof Francesc Pujols va xino-xano-xano-xino cap a l'Ateneu. Al teatre Polioroma hi ha un milicià fent guàrdia. Xerren com si fessin un tiberi nadalenc. El soldat gormand, borratxo de revolució. El filòsof amb ressaca d'escepticisme crònic.

Pujols s'entendreu i fa una bona acció i li regala l'explicació d'un sac de coses sobre Catalunya. El milicià suca, escura, llepa les paraules: és britànic i també fa de periodista i té una gana pantagruèlica. Ben tip, ben tip, rota i diu que de tota la conversa nutritiva en farà un article titulat: "Homenatge a Catalunya". Pujols, diu: "Faci'l, faci'l!". Al cap de dos anys es publica el llibre *Homenatge a Catalunya* (<https://www.grup62.cat/lilibre-homenatge-a-catalunya/289257>) (per cert, ara amb una llaminera versió com <https://www.normacomics.com/homenatge-a-catalunya-edicio-en-catala.html>). Escrit pel milicià: George Orwell.

Orwell és un d'aquells. Somiatruites sense ous. Els Erasmus ideològics. Que vénen aquí el 1936 a derrotar el feixisme. I "els seus" els derroten a ells. Orwell s'uneix al POUM (Partit Obrer d'Unificació Marxista). Eren marxistes anti-estalinistes, revolucionaris. I els del PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya) els pelen, físicament, ideològicament i tot el ment que poden. Orwell al·lucina una amanida de cogombres amb falç regada de sang arbitrària. Com tants. Comunistes i anarquistes de la CNT-FAI (tots teòricament al mateix bàndol) enfrontats a mort. I dins dels comunistes els del PSUC volen menjar-se al POUM amb patates i pistoles. I que si abans la Guerra o la Revolució. I la granota o el gripau. I l'arengada o la sardina...

I la Generalitat com un Titanic amb espardenyia. Com una titella de drap esbocinada, trepitjada, pixada, escopida. Venuda a comunistes i anarquistes. Saquejada, usurpada, substituïda per uns i altres. I els partits catalanistes (ERC, Acció Catalana, Unió, La Lliga) dividits, separats, enfrontats, discrepans, desunits. Una olla: entre salvar els mobles, el caos, la por, la decapitació, les contradiccions, les febleses, les amenaces, les traïcions, l'exili, la mort. I els catalans assassinats, espoliats, vexats, per uns i altres (Més de 8.400 morts a la rereguarda entre 1936 i 1939). Catalunya violada en nom de la Guerra, la República, la revolució, la utopia i de tot el que no porti el nom de Catalunya i no sigui de Catalunya, però que es veu que és més important sempre que Catalunya i que això només passa i se li fa a un país que es diu Catalunya. La nostra història no pot ser més trista. O sí.

Per això Orwell es desintoxica del realisme i s'injecta la xeringa de la ficció. La merda de Catalunya (i del món que creia el seu) li serveix per vomitar i escriure les novel·les: *La revolta dels animals* (https://ca.wikipedia.org/wiki/La_rebel%C2%B7li%C3%B3_dels_animals) i *1984* ([https://ca.wikipedia.org/wiki/1984_\(novel%C2%B7la\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/1984_(novel%C2%B7la))). Obres sobre les promeses del tot és possible, per a tothom, i gratis, de mons de promeses felices que es converteixen en barbàries, barbacoes, totalitarismes, dictadures. Una galàxia presó fosca, física i mental, sense cap estel lliure.

A Catalunya Orwell veu el futur. Perquè Catalunya sempre és el futur, ja que és un país sempre per descobrir. Mireu, ara fa 70 anys (8 de juny de 1949) de la publicació de *1984*. Recordem aquella frase del llibre de tots sentida: "Qui controla el passat, controla el futur. Qui controla el present, controla el passat". Això val per la Catalunya de 1936 i per la de 2019 (jugueu a posar noms, partits i el que vulgueu ara amb l'esquema de 1936-1939).

D'això va tot el que sempre hem viscut i estem vivint. No veure, no entendre el que va veure, entendre Orwell el 1936 ens hauria de fer pensar. De fet, el que ens hauria de fer pensar més

és que un britànic ens hagi d'explicar per què ens jutgen, substitueixen i ens volen eliminar. I nosaltres, anar fent xino-xano-xano-xino.